

REVISTA ECONOMICĂ.

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC.

Organul oficial al „SOLIDARITĂȚII“, asociațiune de institute financiare ea însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „SOLIDARITATEA“ sunt:

Agricola (Ecica), Agricola (Hunedoara), Agricola (Lugoș), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Arieșana, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeana, Bănățana, Banca Poporală (Caransebeș), Banca Poporală (Dej), Banca Poporală, Arpașul-inf.) Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Bocșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de păstrare (Mercurea), Cassa de păstrare, (reuniune) (Săliște), Câmpiana, Cârțișoreana, Chiorana, Chiseteiana, Codreana, Coșrul (Buteni), Codru (Lupșa), Comuna, Concordia (T.-Uzdin), Concordia (Gherla), Cordiana, Coroana (Bistrița), Coryneana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal, Detunata, Doina, Drăganul, Dunăreana, Economia (Cohalm), Economist, Făgețana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănițerul, Hațegana, Însoțire de credit (Vestem), Institut de credit (Mehadia), Institut de credit (Gavoșdia), Isvorul, (Sângiorgiu), Isvorul (Sebeșul-inf.), Isvorul (Ighiu), Iulia, Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Luceafărul, Lumina, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Corniareva), Murășiana, Murășanul, Maramurășana, Nădlăcana, Negoiul, Noiăna, Olteana, Oraviciăna, Orientul, Patria, Piatra, Plugarul (Săcădate), Poporul (Lugoș), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reun. de impr. și păstrare (Ilva-mare), Riureana (Cap.-Mănăstur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Sebeșana (Sebeșul-săsesc), Secășana, Selăgeana, Sentinela, Silvania, Someșana, Speranța (Hosman), Steaua, Șercăiana, Șoimul (Uioara), Șoimul (Vașcău), Trărnăveana, Țișișana, Țibleşana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sănmărtin), Vulturul (Tășnad), Zărândeana, Zlăgneana, Zorile.

Abonamentul:

pe 1 an K 12.—, pe 1/2 an K 6.—

Redactor responsabil:

VASILE VLAICU.

Taxa pentru inserțiuni:

de spațiul unui cm² câte 15 filieri.

Războiul economic.

După cum au anunțat ziarele, reprezentanții socialiștilor englezi ar fi enunțat la Stockholm, că este de condamnat planul ententei de a continua războiul economic și după încheierea păcii. Această enunțare dovedește, că chiar și în țările ententei cercurile socialiste și muncitorești se gândesc cu groază la starea insuportabilă, pe care ar putea s'o perpetueze boicotul economic prelungit chiar și preste furia nenorocită a războiului cu armele.

Planul acestui boicot a răsărit — probabil — din conștiința inferiorității militare a țărilor ententei. Căci, dacă acestea s'ar fi simțit destul de tari, ca să poată răpune quadrupla alianță cu arma, ar fi fost de prisos, ca conducătorii lor să-și mai piarză timpul și să-și mai consume energia, făurind planuri pentru continuarea boicotului economic și după încheierea păcii.

Este și o contradicție izbitoare, ca atunci când se insistă pentru încheierea păcii dorite cu ardoare de omenimea suferindă, cei cu lozinca *desrobirii popoarelor* pe buze să-și bată capul cu pregătirea izolării economice, cu planul unui boicot permanent, menit a perpetua stările nenorocite de azi și a zădărnici revărsarea binecuvântărilor păcii asupra po-

oarelor puse la încercări atât de grele în cursul războiului înarmat.

Dacă boicotul este pus la cale de guvernul unei țări contra alteia, aceasta însemnează începutul unei stări de războiu între cele două țări. Iar dacă el pornește spontan dela un popor contra altuia, tradează un anume grad de prejudeții șoviniste sau chiar intențiunea de a instiga patimile spre un nou războiu. Când judecata oamenilor și a popoarelor ar putea fi emancipată de sub influența lozincilor, cari ațâță și răscolesc antipatiile, boicotul și-ar pierde puțința de înfăptuire. Căci paroxismul dragostei și al urei poate înarmă brațul luptătorilor, poate ucide oameni și poate nimici popoare, dar nu poate zădărnici cu totul schimbul de produse și valori, nu poate să pună piedeci de durată permanentă în calea contactului economic al celor avizați unii la alții.

Productele și mărfurile trebuiesc vândute. Și în timpuri normale anevoie le poate arunca cineva pe degeaba prietinelui, numai fiindcă este prietin, înlăturând din orice combinație pe străinul, a cărui concurență ar contribui în mod însemnat la desfacerea lor mai avantaajoasă pentru producători. Chiar dacă în anume împrejurări se întâmplă și astfel de cazuri odată, de două sau de zece ori între oameni singuratici, din ele nu se poate face sistem

îndelung dănuitor pentru activitatea economică și industrială a diferitelor națiuni. Simpatiile sau antipatiile, dorul de răsbunare și alte ambițiuni nu pot avea rol de căpetenie în relațiunile economice ale popoarelor, unde interesul bine priceput și calculul prevăzător trebuie să domineze. Industrialismul modern, chiar când urmărește și anume tendințe imperialiste, se organizează astfel, ca să poată produce diferitele articole tocmai în calitatea și condițiile dorite sau impuse de cumpărătorii din acele țări, asupra cărora voește să-și estindă influența tocmai prin oferte mai avantajoase decât ale producțiunii indigene. Dacă alții, chiar străini fiind, pot produce anume articole în condițiuni mai bune și mai avantajoase, nu există putere morală în stare să împiedece triumful produselor mai bune și mai ieftine. Aceasta o știu Englezii încă dinainte de războiu. Căci încercarea lor de a împiedeca desfacerea produselor industriale germane prin afișarea provenienței lor, a dat tocmai rezultat diametral opus celui intenționat de dânșii: mărfurile germane au devenit mai căutate și pe piața engleză. De aceea marii speculanți englezi nu au lipsit a studia procedurile industriei germane și a cunoaște gusturile, aplicările și dorințele clientelei germane, ca s'o poată cuceri pentru industria engleză atunci, când aceasta va avea iarăș răgaz să mai producă și altceva în afară de muniția războiului.

Ideea războiului economic le va fi fost sugerată pe lângă inferioritatea militară și de convingerea neputinței lor de a frânge cu totul industria germană prin concurență liberă. Dar cu aplicarea sistemului de vămi prohibitive își țârmuresc și propria lor industrie, căci nu pot împiedeca pe alții de a aplica față de produsele industriei engleze acelaș sistem. Iar dacă vor rămâne aderenți ai comerțului liber, se vor simți și ei îndemnați a cumpăra de acolo, de unde pot căpăta marfă mai bună și mai ieftină, și a-și vinde produsele industriale acelora, cari plătesc mai bine.

Aceste considerațiuni dau explicarea faptului, că și între Englezi se găsesc contrari hotărâți ai planului de războiu economic contra puterilor centrale. Și e de prevăzut, că numărul lor va spori. De dorit ar fi, ca să spo-

rească în mod mai rapid, spre a putea covârși — nu numai cu argumentele rațiunii sănătoase, ci și cu greutatea mulțimii — pe toți aderenții războiului economic.

Adunarea generală extraordinară a „Albinei“.

La 30 Iunie a. c. s'a ținut adunarea generală extraordinară a «Albinei» din Sibiu, convocată, precum se știe, pentru modificarea statutelor, votarea pragmaticei de serviciu a funcționarilor și modificarea statutelor fondului de pensiune; în fine pentru alegerea membrilor direcțiunii și ai comitetului de supraveghiere în baza statutelor noue.

Față de această adunare s'a manifestat între acționari în toate părțile cel mai viu interes. Au participat la ea 91 de acționari, cari au reprezentat 12,659 de acții cu 1554 voturi.

Adunarea generală s'a deschis ceva după orele 9 a. m. prin vice-prezidentul direcțiunii dl *Dr. Eusebiu R. Roșca*, care a și prezidat atât ședința din nainte de ameză, cât și ședința continuativă de după prânz.

Ca notari ai adunării generale au funcționat acționarii *Ioan Vătășan* și *Constantin Popp*, iar ca scrutători la alegeri și verificatori ai procesului verbal acționarii *Dominic Rațiu* și *Dr. Eugen Piso*.

Proiectul de statut nou, prezentat de direcțiune s'a desbătut temeinic, paragraf de paragraf, participând la desbaterea aprăape a fiecărui paragraf mai mulți vorbitori cu discuții ținute la nivel înalt. Dintre modificările făcute, la propunerea direcțiunii, sunt de relevat: stabilirea de incompatibilități, după care membrii direcțiunii și ai comitetului de supraveghiere nu pot fi în viitor nici între sine, nici cu funcționarii institutului în relație de tată și fiu, frate și frate, socru și ginere, cumnați și cumnate. Stabilirea de sancțiuni pentru membri direcțiunii cari timp mai îndelungat nu participă la lucrările direcțiunii; opreliștea de a uză membrii direcțiunii, și ai comitetului de supraveghiere, precum și funcționarii institutului și soțiile lor de credite personale la institut; limitarea la maximum K 30,000.— a tantiemei membrilor din direcțiune și la K 10,000.— a tantiemei comitetului de supraveghiere; urcarea cuotei destinate pentru scopuri de binefacere, culturale și economice dela 2% la 12% etc.

Punctele 3 și 4 din program, privitor la noua «Pragmatică de serviciu a funcționarilor» și referitor la modificarea statutelor fondului de pensiune s'au luat dela ordinea zilei, având a fi prezentate spre desbatere în adunarea generală ordinară viitoare.

Punctul ultim al ordinei de zi a fost: alegerea membrilor direcțiunii și ai comitetului de supraveghiere în baza statutelor noue.

Au fost aleși, întrunind cele mai multe voturi, în direcțiune, domnii:

1. Andreiu Bârseanu.
2. Dr. Ilie Beu.
3. Dr. Vasile Bologa.
4. Dr. Nicolae Comșa.
5. Ioan I. Lăpădatu.
6. Dr. Ioan Lupaș (*nou*).
7. Dr. Ioan Mihu.
8. Gavriil Precup (*nou*).
9. Dr. George Popoviciu.
10. Dr. Eusebiu R. Roșca.
11. Dr. Octavian Russu (*nou*), care, ca funcționar,

ajungând în urma acestei alegeri în incompatibilitate, va trece la pensiuine; și

12. Dr. Ioan Stroia.

În comitetul de supraveghiere au fost realeși domnii:

- Victor Fincu,
Ioan Henteș,
Emil Verzariu, și

Mateiu Voileanu, iar în locul dlui Dr. Ioan Lupaș, ales în direcțiune a fost ales dl

- Teodor V. Păcățianu.

Adunarea generală, care a decurs în ordine, s'a terminat la oarele 7 seara.

Banca Austro-Ungară.

La 28 I. tr. Consiliul general al Băncii Austro-Ungare a ținut în Budapesta o ședință sub prezidiul guvernului Dr. Alex. Popovics. Secretarul general Fr. Schmid a prezentat un raport amănunțit asupra situației băncii și a pieței de bani.

Din acest raport sunt de relevat următoarele:

Târgul de valori a fost, în ultimele 5 săptămâni, calm și ferm. Schimbările au fost minimale. Față de cursurile dela 16 Maiu a. c. cursul rentelor s'a redus ici-colea cu câțiva fileri, pe când cursul împrumuturilor de războiu a rămas staționar ori a arătat, ca primele două împrumuturi de războiu austriace și primele cinci împrumuturi ungare, mici creșteri. Ferm și în parte în creștere a fost cursul împrumuturilor germane și împrumuturilor de războiu germane. Consolele engleze de $2\frac{1}{2}\%$ s'au redus dela 16 Maiu a. c. încoace cu $\frac{7}{8}$ la $54\frac{2}{3}$; pe când cursul împrumutului de războiu englez a rămas neschimbat. Cursul rentei franceze de 3% este în reducere continuă; s'a redus din nou cu $1\frac{1}{2}\%$ la 60 și oferă astfel deja o rentabilitate de 5% , deci superioară împrumuturilor de războiu germane și numai ceva inferioară împrumuturilor de rentă în coroane, austriace și ungare.

Numărarea a fost în Viena abundanță și s'a putut obține cu $1\frac{1}{4}\%$ — $1\frac{1}{2}\%$. Bani pe depozite de efecte s'au aflat în abundanță pe timp de o lună cu $2\frac{1}{4}\%$. În Budapesta banii s'au oferit cu $2\frac{1}{4}\%$. Mai scumpi sunt banii în piața deschisă în Berlin, $3\frac{1}{10}\%$ — $4\frac{1}{8}\%$.

Și mai scumpi sunt banii în London în piața deschisă, unde cotează pentru efecte de 3 luni $4\frac{5}{8}\%$. Etalonul oficial al băncilor de emisiune europene a rămas neschimbat dela ultima ședință din 16 Maiu a. c. a consiliului general.

În contul dividendei anului curent se vor plăti dela 2 Iulie a. c. începând, după uzul din trecut, K 28— pro acție.

Impresiuni din adunarea generală extraordinară a „Albinei“.

Sibiu, 30 Iunie 1917.

Chestiunile mari se pot aprecia mai ușor dela distanță proporționată, mare. Și e natural să fie așa, deoarece obiectele mici dispar la limita unei distanțe caracteristice, în timp ce lucrurile de dimensiuni mari, apreciate din apropiere nemijlocită, se reduc la un șir de amănunte mici.

Din considerațiunea aceasta credem, că, întrucât e vorba să ne dăm seama despre adunarea generală extraordinară a «Albinei», care s'a ținut în 30 Iunie a. c. în sala festivă a «Asociațiunei», în Sibiu, nu greșim, dacă o privim mai întâi dela distanță, încercând impresii și reflexiuni generale.

Astfel e ușor a recunoaște, că ceea ce s'a făcut și se face la «Albina», a aflat și află răsune aproape la toate băncile românești dela noi, deoarece acționarii participanți la această adunare generală extraordinară au fost în majoritate absolută: *directori, membri ai direcțiunilor și jurisconșulți de institute financiare*, observând, că cei absenți se caracterizează cam tot prin aceeași proporție de roluri în viața economică-financiară. Privită dela distanță aceasta, adunarea generală ne prezintă «Albina» ca pe un institut financiar, al cărui for suprem se compune din elementele conducătoare a o sută și mai bine de alte institute financiare, deci, când se pune chestiunea: «*Videant consules...*» este cert, că sunt consuli.

Și ei văd. Eră explicabil faptul, că cele mai multe din adunările generale ordinare ale «Albinei» au decurs în trecut aproape fără discuție: bilanțul general, conturile de rezultat, absolutul s'au putut primi, da și votă, ca și pe viitor cu unanimitate, fiind de față bărbați de specialitate, cari înțeleg dintr'o privire chestiunile puse, până în mici detalii. De aici și-a câștigat tăria sa obiceiul de a se desfășura adunările generale și într'alte părți aproape pretutindeni ca un șablon, ca o melodie veche de flașnetă. Dar obiceiul nu eră îndreptățit într'alte părți. Ne-o dovedește adunarea generală extraordinară a «Albinei» cu șirul lung de discuții interesante, încinse în jurul singuraticelor chestiuni. Ascultătorul atent s'a putut împărtăși în cursul celor 2 ședințe continuate de plăcerea să asculte materie de economie și finanțe tractată din cele mai variate puncte de vedere: jurisprudență, judicatură, sociologie, utilitate, experiențe practice,

istorie, organizație, în paranteză putem aminti cu stima cuvenită, că nu a lipsit nici humorul, care adeseori dă argumente destul de tari. Același ascultător, deprins altădată să audă numai părere și contra-părere, rămâne surprins, auzind de astădată șapte-opt păreri cu totul diferite la una și aceeași chestiune, dar rotunjite și pline de argumente complete, directe, și indirecte. Nivelul înalt al discuțiilor desfășurate îți făcea impresia, că te afli într-o cameră disciplinată prin sine însași.

Dela distanță se vede bine, că în privința aceasta s'a inaugurat un spirit nou, darnic în ploaia folositoare de idei fertile, ce pot cădea în orice adunare generală, care poate fi și interesantă, fără să fie șablonică, deși urmează strict programul anunțat.

Mai departe din rezultatul discuțiilor la reforma statutelor se vede ceva nou, neobicinuit. Anume:

În multe chestiuni direcțiunea a propus reforme mai liberale și mai radicale decât cele discutate de acționari în adunarea generală. Se pot distinge între altele: *reducerea și limitarea tantiemei direcțiunii*, urcarea limitei tantiemei comitetului de supraveghiere, incompatibilitatea de rudenie a membrilor direcțiunii etc. Momentul acesta e semnificativ pentru caracterizarea erei noue inaugurate la «Albina». E ușor de înțeles, că în modul acesta s'a tăiat posibilitatea ori cărei obiecțiuni de nemulțămiri tănuite, fie de bună voie, fie în mod forțat, sau intenționat, pentru viitor.

Observatorul imparțial vede dela distanța aceasta un consiliu de direcțiune al unei bănci, care poate zice: «V'am oferit mai multe favoruri și V'ați mulțămît cu mai puține. Așadară vom putea reveni oricând veți avea nevoie de cele oferite, ori de altele».

În fine tot dela distanță se poate observa și o lacună. Cuvinte de greutate și de conținut bogat, ce se rostesc cu astfel de ocazii, la noi încă și azi trebuie să dispară în uitarea trecutului din cauza lipsei de stenografi, deși — cum se știe — astăzi progresul popoarelor culte a distrus sentința: *verba volant*, dovadă activitatea stenografilor, organizată sistematic în parlamentele tuturor statelor. La adunarea generală extraordinară a «Albinei» a lipsit orice activitate sistematică de stenografi, o lacună, ce abia se poate scuza cu faptul, că dela mitropolitul Șaguna încoace, (care avea la dispoziție doi stenografi), nici congresele naționale bisericești, nici adunările cele mai memorabile nu și-au organizat serviciul stenografic.

Aflăm, că redactorul acestei reviste din inițiativă proprie a luat note stenografice despre decursul adunării generale, care a fost de bun folos și la reconstruirea procesului verbal detaliat, pe seama arhivei institutului.

Problemele economice de tranziție și ale păcii.

(Continuare).

9. Educația de specialitate economică după războiu.

Vor trebui să se ia dispoziții legale, ca invalizii de războiu după-și vor fi însușit cunoștințele de specialitate teoretice și practice de lipsă să poată începe, în condiții priincioase, o meserie în conformitate cu destoinicia lor. Grabnica cualificare de specialitate a celor întorși din războiu este a se pregăti de timpuriu prin aranjarea de cursuri în acest scop. Ministerul de comerț ar trebui să pună, în locul prim, la dispoziția meseriașilor mașinile și uneltele, cari vor deveni de prisos după războiu; de asemenea și ajutoarele necesare. Cultivarea științelor comerciale, cum și cercetările științifice pe terenul producțiunii industriale vor trebui să se impună ca o datorință universităților din patrie.

10. Desarmarea și comerțul.

Îndatăce va începe armistițiul, se vor concedia de serviciul militar șefii conducători. Această dispoziție se va aplica și față de angajații, ce sunt mobilizați. Centralele vor fi a se avea în vedere la procurarea mărfurilor și distribuirea acestora. În fiecare cameră comercială se vor institui comisii pentru anunțarea de mărfuri, la cari se va anunța trebuința de mărfuri a comercianților de pe teritoriul lor. Se vor asigura pentru comerț mijloacele de comunicațiune. Provițiile de mărfuri ale miliției se vor face după putință accesibile păturilor largi ale comercianților. Acapararea mărfurilor de către institutele de bani trebuie evitată; aceste au numai să sprijinească comerțul prin acordarea de credit din abundență și avantajos. Comercianților mobilizați sunt a li se face înleșniri cu privire la dări pe timpul desarmării. Localurile de afaceri închiriate sunt de a li se asigura și pentru durata desarmării. Ajutorarea comercianților și angajaților mobilizați să se facă timp de 3 luni după întoarcerea lor acasă și angajații comerciali, cari la reîntoarcere nu vor afla ocupațiune să fie ajutați și pe mai departe. Invalizii sunt de a se primi iarăș în serviciul comercial și a li se asigura un cerc de activitate corăspunzător capabilității lor de prestațiune.

11. Probleme financiare în timpul de după războiu.

Congresul regnicolar al camerelor de comerț și industrie emite părerea, că din punctul de vedere al desarmării financiare sunt a se privi ca cele mai importante trei grupe de probleme. Cea dintâi este înlăturarea presemnelor bolnăvicioase, ce stau în legătură cu circulația bancnotelor, a doua problemă principală este restabilirea cursului intervalutar al valoarei coroanei, a treia este restabilirea echilibrului financiar al statului. La tratarea problemei financiare se va presupune ca punct de mănecare cazul, că nici una din părțile beligerante nu va plăti despăgubiri

de războiu și că prin aceasta noi vom fi avizați la puterile proprii. Reducerea circulației biletelor de bancă, sporite așa de considerabil, va trebui ajutată printr'un împrumut mai mare pentru timp de pace. După încheierea păcii va trebui să se facă iarăș publicarea situației biletelor de bancă și să se restabilească cele două cincimi ale acoperirii de aur. Spre acest scop se va stărua a se face un împrumut mai mare în țări neutrale, a cărui posibilitate se va promova în mod însemnat prin un procent mai ridicat. Acceptarea plătirilor în numerar după războiu pare nerealizabilă. Pentru reducerea circulației biletelor de bancă este de a se da năvală cu toate mijloacele la regularea lipsei de numerar.

Considerabila cădere a cursului intervalutar al valorii coroanei este a se atribui în rândul prim schimbărilor ce s'au făcut în bilanțul de plată și de comerț; au influențat mai departe la aceasta încetarea totală a trimeterii arbitrajului și aurului, suspendarea politice de devise, cum și nepublicarea situației biletelor de bancă. A jucat aici rol și cumpărarea speculativă a valutei din străinătate. După războiu vor exercia și pe mai departe o influință nefavorabilă asupra valutei noastre lipsa extraordinară de materii brute a ambelor state ale monarhiei noastre cum și pretensiunile creditorilor noștri din țările dușmane. Foarte importante pentru restabilirea valorii coroanei sunt restabilirea acoperirii de aur, publicarea situației biletelor de bancă și un împrumut mai mare în străinătate. Activitatea centralei de devise este a se menține și pe mai departe. Pentru cazul înnoirii privilegiului de bancă va trebui Banca austro-ungară să se îndatoreze și la jertfe mai mari pentru menținerea valorii coroanei.

O sanare totală a valutei este a se aștepta însă numai dela anularea pasivității bilanțului de plată și de comerț. Relația între coroană și marcă trebuie să se restabilească, ocolind mijloacele artificiale și fără scop, prin împrumuturi valutare germane și prin imigrarea cât mai mare a capitalului german. Ce privește chestia finanțelor statului, plusul de sarcini se poate socoti anual după războiu cu K 2600 mil. Este lucru de importanță, ca acoperirea acestui plus de pretensiuni să nu împiedece nici formarea naturală a capitalului, nici dezvoltarea materială, spirituală și morală a celor lipsiți de avere, îndeosebi a clasei muncitorilor.

Ce privește venitele nouă posibile, contribuția de avere ce ar fi să se facă numai pentru odată, va trebui să se miște numai în cadre modeste. La contribuția după venitul averii progresivitatea este a se ridică la gradul cel mai înalt. Sistemul învechit al dării de pământ trebuie să se schimbe în mod radical. Minele trebuie să fie însărcinate sau cu darea de venit clasa a treia sau cu darea pentru întreprinderi. Darea pentru arme și vânat, competiția de timbre și pentru cărțile de joc, darea pentru spirt, cum și prețurile fabricatelor de tutun se pot urca. Contra

dării pentru consumul bucatelor, cum și contra monopolului de bucate și a dării pentru consumul cărbunilor trebuie luată poziție hotărâtă. În loc de o dare pentru consumul cărbunilor, ar fi mai cu scop, să se întrunească minele într'un sindicat de silă și în acesta a face să se valorizeze participarea la câștig ca o normă principală. Monopolul chibritelor, monopolul azotului și îngrășemintelor artificiale cum și monopolizarea curentului electric se pot înfăptui. Competința de moștenire se poate urca în mod considerabil. Dela statificarea chestiei asigurărilor se pot spera bune rezultate. O deosebită considerație merită planul, după care singuratici rami de industrie au să se unească în sindicate de silă, cari să-i dea statului o parte de câștig. În fine este a se purta de grije, ca să se restabilească echilibrul finanțelor comunale și ale statului. Aici ar trebui să se facă în locul prim o impunere de sarcini foarte ridicate asupra cinematografelor, cum și introducerea contribuției pentru sporirea averilor, încunjurând ridicarea aruncurilor comunale. Darea pentru sporirea averilor ar fi să se cedeze prin lege comunelor.

(Se va continua).

CRONICĂ.

Gustav Schmoller celebrul economist german, de renume mondial, născut la 1838 în Heilbronn a decedat zilele trecute în Berlin. Profesor la universitățile din Halle, Strassburg și mai pe urmă în Berlin, Schmoller a fost unul dintre cei mai fecunzi scriitori în materie de economie națională și întemeietorul societății pentru politică socială.

Activitatea instituției asigurării muncitorilor. La 30 Iunie a. c. s'a împlinit un deceniu dela activarea instituției asigurării muncitorilor, în temeiul art. de lege XIX:1907, intrat în vigoare la 1 Iulie 1907.

În anul 1906, înainte de reorganizarea instituției asigurării muncitorilor au fost asigurați pentru caz de boală în baza art. de lege XIV:1891 733,716 de muncitori. În anul 1913, ultimul an de pace, numărul indivizilor asigurați pentru caz de boală a fost de 1.203,834.

În anul 1906 au fost 272,767 cazuri de boală în anul 1913 428,928 de cazuri. Cele dintâiu au avut o durată de 3.209,521 zile, cele din urmă de 7.640,907 zile. În anul 1906 s'au plătit pentru muncitori incapabili de muncă despăgubiri în sumă de K 4.158,477.—, pe când în anul 1913 suma despăgubirilor plătite s'a cifrat cu K 12.526,852.—. Medicii casselor de asigurare muncitorești au primit în 1906 onorare în sumă de K 1.916,847.—, în anul 1913 deja K 6.132,826.—. Totalul cheltuielilor casselor de asigurare s'a urcat în 1906 la K 12.416,918.—, iar în 1913 la K 34.557,674.—.

În anul 1906 totalul veniturilor casselor de asigurare a fost de K 13.571,935.—, din care sumă a căzut în sarcina patronilor abia $\frac{1}{3}$ parte. Avera totală s'a cifrat cu K 13.277,193.—, iar deficitul cu K 3.851,269. În anul 1913, când patronii aveau să suporte de jă jumătate din taxele de asigurare, totalul veniturilor a crescut de jă la K 34.867,472.— și averea

totală la K 33.887,273—, iar deficitul s'a cifrat cu K 1.318,450—, care în anul al zecelea de existență al acestei instituțiuni a fost dejă total eliminat.

*

Bancnote noue à K 2—. La 9 crt. Banca Austro-Ungară va pune în circulațiune bancnote noue à K 2— purtând data de 1 Martie 1917.

Dispozițiile privitoare la retragerea din circulațiune a bancnotelor vechi à K 2—, datate din 5 August, 1914 se vor publica separat ulterior.

Nouele bancnote à K 2— au lățime de 125 milimetri, înălțime de 83 milimetri și sunt imprimate pe hârtie albă velină.

Laturea maghiară tipărită în culoare roșie are un cadru cu decorații, sus două capete ideale de femei, iar jos, în cele două colțuri, pe fond roșu cifra „2” în alb. Cele două capete ideale de femei, din colțurile de sus sunt împreunate prin o fâșie cu litere, în mijlocul căreia, pe fond roșu se află indicată cu litere albe valoarea: «Két korona», precum și dispoziția penală.

În câmpul quadrat aflător în partea de jos a cadrului se află aplicat textul maghiar privitor la răscumpărarea cu monedă sunătoare legală a bancnotei și semnăturile Băncii Austro-Ungare.

Colorarea fundamentală este neagră. În câmpul textului, dela semnături la stânga, stă emblema țărilor coroanei ungare, iar dela aceasta la dreapta indicația «O. M. B.» adică Banca Austro-Ungară.

Laturea germană a bancnotei este tipărită tot în culoare roșie; cadrul este în general identic cu cel de pe laturea maghiară.

Câmpul dinlăuntrul cadrului îl împart niște pantlici de mărgele în 3 părți. În câmpul de mijloc se află textul german, referitor la răscumpărarea cu monedă sunătoare legală a bancnotei. Apoi urmează în cele două câmpuri mai mici indicația valorii bancnotei în 8 limbi, între cari și românește «Doue Coroane» și dispoziția penală pentru caz de falsificare.

Pe fondul de culoare neagră, în partea de jos

a câmpului mare este aplicat vulturul împărătesc austriac încunjurat de semnături.

Pe marginea de jos a cadrului sunt tipărite în culoare verde numărul și seria bancnotei.

Sumarul:

Războiul economic — Adunarea generală extraordinară a „Albinei”. — Banca Austro-Ungară. — Impresiuni din adunarea generală extraordinară a „Albinei”. — Problemele economice de tranziție și ale păcii. — Cronică: Gustav Schmoller. Activitatea instituțiuni asigurării muncitorilor. Bancnote noue à K 2.

Un absolvent de școala = comercială înaltă =

din Germania cu praxă dela patru bănci românești, fost șef de secție, iar de prezent prim-contabil, liber de miliție, caută aplicare, și provizorică numai pe timpul războiului, la bancă sau întreprindere comercial-industrială mai mare.

Oferte cu indicarea condițiilor de plată sub deviza «contabil provizor» a se trimite la administrație.

1-2

„ARDELEANA”,
institut de credit și economii în Orăștie-Sászváros.

Aviz.

La institutul nostru află imediat aplicare **un tinăr** liber de miliție, cu praxă bună în toți ramii de bancă și absolvent de școala comercială. Reflectanții să-și înainteze fără amânare oferta și să arete pretențiile de salar.

Orăștie, 26 Iunie 1917.

2-2

Direcțiunea.

„Albina”, institut de credit și de economii în Sibiiu.

A treizecimea și ultima tragere la sorți publică

a **Scrisurilor fonciare de 5%** în florini ale **Institutului de credit și de economii „Albina”** a urmat în **28 Iunie 1917** în prezența Domnului notar public regesc **Gavriil Zágoni**, a doi membri din conziliul de administrațiune și a comitetului de supraveghiere al institutului. S'au tras în valoare totală de **florini 165,000** următorii numeri:

à fl. 500 Nr.: 408, 445, 460, 467, 475, 479, 519, 526, 529, 533, 538, 591, 594, 602, 637, 655, 659, 683, 684, 728, 757, 784, 808, 825, 835, 839, 852, 853, 860, 861, 863, 867, 870, 896, 897, 904, 905, 906, 923, 927, 931, 941, 965, 970, 977, 978, 995, 997, 999, 1004, 1019, 1021, 1026, 1030, 1044, 1050, 1060, 1061, 1065, 1067, 1070, 1077, 1078, 1082, 1085, 1088, 1093, 1098, 1118, 1119, 1121, 1122, 1124, 1127, 1128, 1134.

à fl. 1000 Nr.: 300, 302, 303, 321, 322, 336, 346, 364, 365, 387, 406, 409, 410, 415, 421, 426, 430, 432, 448, 450, 455, 458, 460, 461, 462, 468, 472, 473, 475, 477, 485, 487, 492, 500, 511, 517, 518, 519, 523, 524, 525, 526, 529, 534, 540, 549, 550, 556, 587, 591, 593, 599, 603, 611, 613, 618, 619, 634, 635, 643, 649, 651, 653, 659, 663, 665, 669, 671, 676, 679, 681, 694, 697, 699, 700, 702, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 713, 714, 715, 717, 719, 720, 721, 723, 724, 725, 728, 729, 730, 735, 737, 739, 741, 743, 744, 753, 754, 758, 759, 761, 764, 765, 768, 770, 771, 773, 778, 783, 786, 790, 799, 800, 804, 813, 816, 817, 820, 823, 825, 830, 832.

(Continuarea pe pagina următoare).

A noua tragere la sorți publică

a scrisurilor fonciare de $4\frac{1}{2}\%$. S'au tras în valoare totală de **Coroane 969,500** următorii numeri:

à K 500 Nr.: 1, 5, 13, 20, 34, 38, 44, 47, 48, 52, 55, 59, 61, 66, 68, 71, 72, 73, 75, 77, 81, 85, 88, 94, 95, 100, 108, 113, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 132, 134, 135, 138, 140.

à K 1000 Nr.: 10, 11, 12, 14, 18, 20, 21, 24, 27, 32, 39, 40, 61, 62, 67, 70, 74, 77, 78, 88, 89, 93, 103, 106, 119, 122, 136, 149, 150, 155, 157, 172, 188, 189, 194, 196, 199, 202, 204, 206, 207, 210, 218, 220, 223, 233, 241, 242, 247, 250, 252, 254, 261, 298, 303, 305, 306, 309, 311, 312, 314, 315, 316, 318, 319, 320, 321, 323, 324, 326, 328, 329, 330.

à K 2000 Nr.: 4, 5, 10, 11, 15, 18, 19, 25, 26, 27, 28, 29, 31, 41, 42, 43, 44, 46, 48, 49, 50, 53, 59, 64, 66, 69, 75, 76, 78, 80, 93, 94, 100, 110, 113, 117, 118, 120, 130, 135, 136, 137, 141, 145, 146, 147, 150, 151, 157, 158, 159, 165, 166, 167, 169, 171, 175, 177, 178, 180, 183, 189, 201, 205, 209, 210, 214, 218, 220, 228, 229, 231, 234, 237, 240, 248, 254, 256, 258, 260, 263, 264, 265, 267, 272, 275, 284, 285, 293, 299, 303, 304, 305, 306, 308, 317, 318, 319, 320, 321, 333, 335, 337, 340, 342, 343, 348, 359, 360, 361, 363, 365, 368, 369, 391, 393, 394, 398, 399, 400, 406, 408, 409, 420, 428, 433, 440, 452, 454, 458, 459, 462, 465, 467, 471, 478, 481, 482, 483, 485, 487, 490, 491, 496, 500, 502, 503, 505, 507, 512, 513, 522, 527, 534, 536, 540, 546, 554, 557, 558, 561, 567, 569, 571, 572, 575, 582, 583, 585, 596, 601, 603, 606, 613, 614, 616, 620, 624, 626, 628, 640, 643, 645, 649, 652, 654, 655, 663, 665, 666, 669, 687, 690, 691, 709, 710, 712, 721, 723, 727, 729, 731, 732, 734, 735, 736, 743, 748, 750, 753, 757, 758, 763, 766, 770, 772, 774, 776, 781, 782, 785, 788, 790, 794, 803, 812, 821, 822, 823, 824, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 876, 877, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 886, 887, 888, 890, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 907, 908, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 917, 918, 919, 920, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 941, 942, 943, 944, 946, 947, 948, 949, 951, 952, 953, 954, 956, 957, 958, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 971, 973, 974, 976, 977, 978, 980, 981, 982, 983, 986, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 995, 996, 998, 999, 1001, 1003, 1005, 1006, 1007, 1008, 1009, 1010, 1011, 1013, 1018, 1019, 1020, 1021, 1022, 1023, 1024, 1026, 1027, 1028, 1030, 1033, 1036, 1037, 1038, 1039, 1040, 1041, 1042, 1044, 1045, 1047, 1048, 1050, 1052, 1053, 1054, 1056, 1057, 1058, 1059, 1062, 1064, 1065, 1067, 1069, 1070, 1071, 1072, 1073, 1074, 1075, 1076, 1078, 1079, 1081, 1082, 1083, 1084, 1086, 1089, 1090, 1091, 1094, 1095, 1096, 1097, 1100.

Cu începere dela **1 Ianuarie 1918** aceste scrisuri fonciare se răscumpără la **Cassa institutului în Sibiiu**, la **Filialele sale în Brașov, Elisabetopole, Lugoș, Mediaș și Murăș-Oșorheiu**, la **K. k. priv. Bank & Wechselstuben-Actien-Gesellschaft „Mercur“** și la **Wiener Bank-Verein în Viena**, precum și la **Pester Ungarische Commercial-Bank în Budapesta**, în întreaga valoare nominală împreună cu interesele curente; însă se pot răscumpără și mai nainte ori-când prin escomptare, sau se pot schimba cu alte scrisuri fonciare după cursul zilei.

Cu **1 Ianuarie 1918** înceată interesele lor mai departe, și cupoanele de interese scadente mai târziu, dacă la prezentarea scrisurilor fonciare lipsesc, se subtrag din suma acestora.

Din scrisurile fonciare eșite la sorți la tragerile de mai nainte nu s'au prezentat încă pentru răscumpărare următoarele:

5% à fl. 500 Nr.: 226, 229, 261, 276, 305, 353, 362, 386, 427, 449, 480, 486, 490, 492, 493, 498, 679, 748, 774, 829, 1034, 1116, 1123.

à fl. 1000 Nr.: 208, 210, 216, 469, 480, 505, 662,

$4\frac{1}{2}\%$ à K 500 Nr.: 106.

à K 1000 Nr.: 43, 165, 180, 265.

à K 2000 Nr.: 54, 221, 656, 1043.

Sibiiu, în 28 Iunie 1917.

Direcțiunea.

„ȚIBLEȘANA“, institut de credit și economii, societate pe acțiuni Reteag.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «ȚIBLEȘANA», societate pe acții în Reteag, conform dispoziției §-lui 22 din statute, se invită la

a XIV-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Reteag la 24 Iulie a. c. eventual în sensul §-lui 27 din statute la 15 August a. c. st. n., la 10 ore a. m., în localul institutului.

Obiectele:

1. Constituirea adunării, denumirea prin președinte a unui notar, doi verificatori, și doi scrutinători. Constatarea capabilității de hotărâre.
2. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere despre activitatea societății pe anul 1916.
3. Aprobarea bilanțului și decidera asupra distribuirii profitului curat.
4. Alegerea alor doi membri în direcțiune și a unui membru în comitetul de reviziune.
5. Eventuale propuneri în sensul §-lui 31 punctul 1 din statute.

Retteg — Reteag, la 15 Iunie 1917.

Direcțiunea.

Activa — Vagyon.	Contul Bilanț la 31 Dec. 1916. — Mérleg-számla 1916. dec. 31-én.		Pasiva — Teher.		
	K	f	K	f	
Cassa — Penztár	16,503	72	Capital — Alaptöke	100,000	—
Giro la Banca Austro-Ungară — Giro az Osztrák-Magyar Banknál	597	84	Fond de rezervă — Tartalékalap	67,356	36
Efecte — Értékpapir	56,413	50	Fond de rezervă special — Rendkívüli tartalékalap	4,907	—
Cambii — Váltók	575,189	36	Fond de pensiiune — Nyugdíjalap	7,857	99
Cont-curent — Folyó-számla	66,839	98	Fond filantropic — Jótékonyalap	1,690	—
Diversi debitori — Különféle adósok	44,856	80	Depuneri spre fructificare — Betétek	458,275	54
Casele institutului — Intézeti ház	57,800	—	Fundațiunea «Boca» — «Boca» alapítvány	3,812	50
Mobilier — Butorzat	1,600	—	Reescont — Vizszeszámitolt váltók	97,501	—
			Cont-curent — Folyó-számla	57,471	80
			Dividendă — Osztalék	2,527	—
			Depozit — Letétek	13,856	13
			Profit curat — Tiszta nyereség	4,545	88
				819,801	20

Debit — Tartozik.	Contul Profit și Perdere. — Nyereség- és Veszteség-számla.		Credit — Követel.		
	K	f	K	f	
Interese la depuneri — Betét kamata	21,722	11	Interese la reescont și interese restante — Váltó- és késedelmi kamata	42,552	07
Interese la rescont — Visszleszámitolt váltók kamata	10,860	37	Interese la cont-curent — Folyó-számla kamata	6,263	18
Dare — Adó	5,714	11	Interese la efecte — Értékpapir kamata	1,689	40
Salare — Fizetések	7,563	34	Proviziune — Jutalék	3,220	90
Spese de birou și porto — Irodai költségek és portó	4,139	74	Chirie — Házbér	820	—
Profit curat — Tiszta nyereség	4,545	88			
				54,545	55

Reteag, la 31 Decemvrie 1916. — Retteg, 1916. december 31-én.

Teodor Cotuțiu m. p., președinte — elnök.

Boca m. p., director executiv. — vezér igazgató.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Demetriu Vajda m. p.
Aurel Mureșan m. p.

Ioan Băieșiu m. p.
Ioan Manu m. p.

Ioan Rebrean m. p.
Alexandru Sighiarteu m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină ordine și în consonanță cu registrele institutului. — Alulirott felügyelő bizottság jelen Mérleg, Nyereség és Veszteség számlát megvizsgáltuk és az intézet könyveivel öszhangzóknak találtuk.

Reteag, la 15 Iunie 1917. — Retteg, 1917. június hó 15-én.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE: — A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Alexiu Candale m. p.

Gregoriu Ciunterei m. p.